

Dievčenský román

Charlotte Brontëová

Jana Eyrová

s. 81

- 1 Ktoré skutočnosti spôsobili, že rozprávanie o prvom dni v lowoodskej škole účinkuje na súčasného čitateľa ako napínavý dobrodružný príbeh? Napiš svoj názor.

napr. analytické pozorovanie, dynamický opis, historické reálie, prostredie ústavu, nové prostredie, rituály, poriadok, tajomstvá, očakávanie z nového

- 2 Napiš po tri javy, ktoré boli pre teba nové, neznáme.

V triede a v oblečení: **napr.** v učebni sa učia naraz tri triedy dievčat, učiteľky často kričia, v triede je chladno a slabé osvetlenie, jednoduché nepekne oblečenie s kapsami na ručné práce (upäté šaty), sivý vlnený plášť, klobúk z hrubej slamy

Vo vyučovaní: **napr.** nástup na vyučovanie je v dvojstupoch, na vyučovaní vládne prísna disciplína, používali sa rôzne tresty, v učebni sa učia naraz tri triedy dievčat, poriadok pri organizovaní vyučovania, čítanie z Biblie, modlitba pred raňajkami

- 3 a) Aká forma rozprávania je použitá v úryvku?

ja-rozprávanie

- b) Podľa textu pomenuj pocity, vlastnosti a schopnosti hlavnej hrdinky.

pocity: osamelosť, strach, hlad

vlastnosti: úctivosť, vytrvalosť, poslušnosť, opatrnosť

schopnosti: vie dobre pozorovať

- c) Zmeň formu rozprávania v odseku.

Dosiaľ som sa nikomu neprihovorila a ani mňa si zrejme nikto nevšimol. Stála som celkom osamelo, avšak na pocit osihotenosti som už navykla a nestiesňoval ma. Oprela som sa o stĺp na verande a tesnejšie som si pritiahla sivý plášť.

Dosiaľ sa nikomu neprihovorila a ani si ju zrejme nikto nevšimol...

4 Rozprávanie je popretkávané statickými aj dynamickými opismi. Napíš predmety a javy, ktoré sú zobrazené pomocou:

- statického opisu: *jedáleň, učebňa, dievčatá, slečna Templová, záhrada, budova* (všetky obsahujú aj prvky dynamického opisu)
- dynamického opisu: *nástup na vyučovanie, vyučovanie*

5 a) Vety z úryvku urč z hľadiska zloženia. Jednoduché vety urč aj z hľadiska členitosti.

1. Noc uplynula rýchlo. – *Jednoduchá veta rozvitá, dvojčlenná úplná.*
2. Bola som taká ustatá, že sa mi ani nič nesnívalo. – *Jednoduché súvetie.*
3. Zobudila som sa len raz. – *Jednoduchá veta rozvitá, dvojčlenná neúplná.*
4. Keď som poznovce otvorila oči, hlasno cengalo. – *Jednoduché súvetie.*
5. Dievčatá už boli hore a obliekali sa. – *Jednoduché súvetie.*
6. Ešte nesvitalo a v spálni blikali len dva kahance. – *Jednoduché súvetie.*

b) V súvetiach podčiarkni jednočlenné vety.

6 Vysvetli, prečo román, z ktorého je úryvok, zaraďujeme k dievčenskému románu a prečo ho nemôžeme zaradiť k historickému románu.

- opisuje osudy a prežívanie ženskej hrdinky

- v románe nie sú zobrazované historické udalosti, historické obdobie

alebo osudy historickej osobnosti; dej je situovaný do obdobia, v ktorom vznikol

7 Doplň údaje.

Literárny žáner: *dievčenský román* Hlavná postava: *Jana Eyrová*

Prostredie: *školské/dievčenský ústav* Obdobie: *19. storočie*

Téma: *Prvý deň hrdinky v dievčenskej internátnej škole.*

Hlavná myšlienka: *Nové prostredie a vzdialenosť od príbuzných sú pre študentku veľkou neznámou.*

Co si myslím o...

1. Zamyslite sa nad spôsobom a podmienkami vyučovania v 1. polovici 19. storočia: Mohlo poskytnúť toto vyučovanie kvalitné vzdelanie? Svoje názory zdôvodnite.
2. Poznáte spôsoby a podmienky vyučovania vo svojej škole. Považujete svoje vzdelanie za kvalitné? Svoje názory zdôvodnite.